

Брюксел, 3 юли 2026 г.
(OR. en)

11121/26

ECOFIN 911
UEM 315
SOC 440
EMPL 242
COMPET 855
ENV 831
EDUC 297
ENER 453
JAI 891
GENDER 128
JEUN 171
SAN 529
ECB
EIB

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА относно икономическата, социалната, трудовата, структурната и бюджетната политика на Испания

Приложено се изпраща на делегациите посоченият по-горе проект за препоръка на Съвета, преработен и съгласуван в различните комитети на Съвета и финализиран от Икономическия и финансов комитет въз основа на предложението на Комисията COM(2026) 209 final.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

относно икономическата, социалната, трудовата, структурната и бюджетната политика на Испания

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2024/1263 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2024 г. за ефективна координация на икономическите политики и за многостранно бюджетно наблюдение и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета¹, и по-специално член 3, параграф 3 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

¹ Регламент (ЕС) 2024/1263 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2024 г. за ефективна координация на икономическите политики и за многостранно бюджетно наблюдение и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета (ОВ L, 2024/1263, 30.4.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

като има предвид, че:

- (1) Регламент (ЕС) 2024/1263 определя целите на рамката за икономическо управление, която е насочена към насърчаване на стабилни и устойчиви публични финанси, устойчив и приобщаващ растеж и устойчивост чрез реформи и инвестиции, както и предотвратяване на прекомерен бюджетен дефицит. В регламента се предвижда, че Съветът и Комисията осъществяват многостранно наблюдение в рамките на европейския семестър в съответствие с целите и изискванията, определени в Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). Европейският семестър включва по-специално формулирането и наблюдението на изпълнението на специфичните за всяка държава препоръки.
- (2) На 25 ноември 2025 г. въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 Комисията прие доклада за механизма за предупреждение за 2026 г., в който Испания не бе посочена като една от държавите членки, за които ще е необходимо да се извърши задълбочен преглед. Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, препоръка за препоръка на Съвета относно човешкия капитал в Европейския съюз, както и предложение за съвместния доклад за заетостта за 2026 г., в който се анализира прилагането на насоките за заетостта и принципите на Европейския стълб на социалните права. Съветът прие препоръката относно икономическата политика на еврозоната² на 21 април 2026 г., а съвместния доклад за заетостта и препоръката относно човешкия капитал – на 9 март 2026 г.

² ОВ С, C/2026/2434, 28.4.2026 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>.

- (3) На 29 януари 2025 г. Комисията публикува компас за конкурентоспособността – стратегическа рамка, която има за цел да повиши глобалната конкурентоспособност на Съюза през следващите пет години. В него трите преобразяващи императива – иновации, декарбонизация и конкурентоспособност, и сигурност – се определят като стълбове от критично значение за устойчив икономически растеж. След публикуването на компаса за конкурентоспособността той служи като основа за работата на европейския семестър, като гарантира, че икономическите политики на държавите членки са съобразени със стратегическите цели на ЕС, и създава единен подход към икономическото управление, насърчаващ устойчивия растеж, иновациите и устойчивостта в целия Съюз.
- (4) През 2026 г. европейският семестър за координация на икономическите политики продължава да се развива успоредно с последния етап от прилагането на Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ)³. Плановите за възстановяване и устойчивост (ПВУ), заедно с финансирането по линия на политиката на сближаване, бяха от съществено значение за изпълнението на приоритетите на политиката в рамките на европейския семестър, тъй като в плановите трябваше да бъдат включени мерки за ефективно справяне с всички или със значителна част от предизвикателствата, посочени в съответните специфични за всяка държава препоръки, отправени през последните цикли, а в програмите, финансирани по линия на европейската политика на сближаване, трябваше да бъдат отчетени специфичните за всяка държава препоръки. Тъй като наближава край на срока на прилагане на МВУ, продължава да бъде изключително важно да се поддържат и надграждат реформите и инвестициите, подкрепяни и изпълнявани по линия на МВУ, по-специално тези, които допринасят за справяне с предизвикателствата, посочени в специфичните за всяка държава препоръки.
- (5) На 3 юни 2026 г. Комисията публикува доклада за Испания за 2026 г. В него беше оценен напредъкът на Испания в изпълнението на специфичните за държавата препоръки за 2025 г. и беше направен преглед на изпълнението от страна на Испания на ПВУ. Въз основа на този анализ в доклада за страната бяха посочени най-неотложните предизвикателства, пред които е изправена Испания. В него бяха оценени също напредъкът на Испания при прилагането на Европейския стълб на социалните права и постигането на водещите цели на Съюза в областта на заетостта, уменията и намаляването на бедността и социалното изключване, както и напредъкът в постигането на целите на Обединените нации за устойчиво развитие.

³ Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

- (6) На 21 януари 2025 г., въз основа на оценката и препоръката на Комисията, Съветът прие препоръка за одобряване на националния средносрочен фискално-структурен план на Испания⁴. Планът обхваща периода от 2025 г. до 2028 г. и представя фискална корекция, разпределена за седем години. Съветът препоръча следните максимални темпове на растеж на нетните разходи: 3,7 % през 2025 г., 3,5% през 2026 г., 3,2% през 2027 г. и 3,0% през 2028 г., което съответства на максималните кумулативни темпове на растеж, изчислени спрямо базовата 2023 година на 9,2% през 2025 г., 13,0% през 2026 г., 16,6% през 2027 г. и 20,1% през 2028 г.
- (7) Агресивната война на Русия срещу Украйна и последиците от нея представляват екзистенциално предизвикателство за Европейския съюз. Комисията прикани държавите членки да поискат задействането по координиран начин на националната клауза за дерогация от Пакта за стабилност и растеж, за да се подкрепят усилията на ЕС за постигане на бързо и значително увеличение на разходите за отбрана⁵, като това предложение беше приветствано от Европейския съвет на 6 март 2025 г. След искането на Испания, на 12 юни 2026 г. Съветът, по препоръка на Комисията, прие препоръка, с която се допуска Испания да се отклони от препоръчаните максимални темпове на растеж на нетните разходи⁶. Периодът, в който е задействана националната клауза за дерогация (2025 – 2028 г.), позволява на Испания да промени приоритетите на държавните разходи или да увеличи държавните приходи, така че трайно по-високите разходи за отбрана да не застрашат фискалната устойчивост в средносрочен план.

⁴ Препоръка на Съвета от 21 януари 2025 г. за одобряване на националния средносрочен фискално-структурен план на Испания (ОВ С, С/2025/643, 10 февруари 2025 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/643/oj>).

⁵ Съобщение на Комисията „Създаване на възможност за увеличаване на разходите за отбрана в рамките на Пакта за стабилност и растеж“, Брюксел, 19.3.2025 г. (С(2025) 2000 final).

⁶ Препоръка на Съвета от [дата], с която се допуска Испания да се отклони от максималните темпове на растеж на нетните разходи, заложиени от Съвета, съгласно Регламент (ЕС) 2024/1263 (Задействане на националната клауза за дерогация) (ОВ [ОВ: да се въведат съответните данни за публикацията в ОВ]).

- (8) На 30 април 2026 г. Испания представи своя годишен доклад за напредъка за 2026 г.⁷ относно спазването на препоръчаните максимални темпове на растеж на нетните разходи, изпълнението на набора от реформи и инвестиции, които са в основата на удължаването на периода на корекция, и изпълнението на реформите и инвестициите в отговор на основните предизвикателства, посочени в специфичните за държавата препоръки в рамките на европейския семестър. Годишният доклад за напредъка отразява също шестмесечното докладване на Испания относно напредъка, постигнат при изпълнението на нейния план за възстановяване и устойчивост в съответствие с член 27 от Регламент (ЕС) 2021/241.
- (9) Растежът на реалния БВП през 2025 г. беше 2,8%, а инфлацията по ХИПЦ беше 2,7%. В прогнозата на Комисията от пролетта на 2026 г. се предвижда реалният БВП да нарасне с 2,4% през 2026 г. и с 1,9% през 2027 г., а инфлацията по ХИПЦ да бъде 3,0% през 2026 г. и 2,5% през 2027 г.
- (10) Въз основа на данни, предоставени от Евростат⁸, дефицитът на сектор „Държавно управление“ на Испания е намалял от 3,2% от БВП през 2024 г. до 2,4% през 2025 г. Намаляването на дефицита през 2025 г. отразява най-вече добрите резултати по отношение на приходите и постепенното спиране на мерките в енергийния сектор, както и усилията за фискална консолидация. Въз основа на мерките на политиката, известни към крайната дата на изготвяне на прогнозата, в прогнозата на Комисията от пролетта на 2026 г. се предвижда дефицит, възлизащ на 2,4% от БВП през 2026 г. и на 2,0% от БВП през 2027 г. Стабилизацията през 2026 г. отразява най-вече положителното развитие при приходите, с което се компенсират различните пакети от мерки за смекчаване на последиците от настъпилите в някои региони наводнения, както и от кризата в Близкия изток. Намаляването на дефицита през 2027 г. се дължи главно на по-ниските разходи за неотложните мерки, свързани с наводненията, и на изтичането на срока на действие на мерките в енергийния сектор.

⁷ Годишните доклади за напредъка за 2026 г. са на разположение на адрес: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

⁸ Евростат, Европейски показатели, 22 април 2026 г.

- (11) Въз основа на оценките на Комисията фискалната позиция⁹, която включва разходи, финансирани както на национално равнище, така и на равнище ЕС, е като цяло неутрална през 2025 г. Предвижда се тя да бъде експанзионистична – с 0,3% от БВП през 2026 г., и рестриктивна – с 0,5% от БВП през 2027 г.
- (12) Въз основа на данни, предоставени от Евростат¹⁰, консолидираният дълг на сектор „Държавно управление“ на Испания е намалял от 101,6% от БВП в края на 2024 г. до 100,7% от БВП в края на 2025 г. Намаляването на съотношението на дълга към БВП през 2025 г. отразява главно силния растеж на номиналния БВП и намаляването на дефицита. Въз основа на мерките на политиката, известни към крайната дата на изготвяне на прогнозата, в прогнозата на Комисията от пролетта на 2026 г. се предвижда съотношението на дълга към БВП да намалее до 99,6% до края на 2026 г. и допълнително да намалее до 98,9% до края на 2027 г. Намаляването през 2026 г. отразява най-вече обстоятелството, че растежът на номиналния БВП изпреварва разходите за обслужване на дълга. Намаляването на съотношението на дълга към БВП през 2027 г. отразява главно растежа на номиналния БВП и намаляването на дефицита.
- (13) Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2026 г. общите разходи за отбрана на сектор „Държавно управление“ в Испания са възлезли на 1,0% от БВП през 2025 г., което съответства на увеличение с 0,1 процентни пункта от БВП спрямо референтната 2024 година. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2026 г. се очаква те да бъдат 1,2% от БВП през 2026 г., което съответства на увеличение с 0,3 процентни пункта от БВП спрямо 2024 г.¹¹

⁹ Фискалната позиция се определя като мярка за годишната промяна в основната бюджетна позиция на сектор „Държавно управление“. Нейната цел е да бъде оценен икономическият импулс, даден от фискалните политики – както тези, които са финансирани на национално равнище, така и тези, които се финансират от бюджета на ЕС. Фискалната позиция се измерва като разликата между: i) средносрочния потенциален растеж и ii) промяната в първичните разходи без дискреционните мерки по отношение на приходите, включително разходите, финансирани с безвъзмездна подкрепа (безвъзмездни средства) от Механизма за възстановяване и устойчивост и други фондове на Съюза.

¹⁰ Евростат, Европейски показатели, 22 април 2026 г.

¹¹ Определението на НАТО за разходите за отбрана се различава от определението за разходите за отбрана по КОФОГ. Освен това може да са налице различия, дължащи се на момента на вписване на разходите, по-специално за военно оборудване, тъй като докладването в рамките на НАТО не следва националните счетоводни правила по отношение на момента на вписването.

- (14) Съюзът продължава да е изправен пред рискове от прекъсване на енергийните доставки и повишена нестабилност на цените, изострени от геополитическото напрежение, което засяга световните пазари на нефт и газ. Опитът от енергийната криза от 2022 – 2023 г. показва, че широкообхватните и нецеленасочени мерки водят до големи фискални разходи и са социално и икономически неефективни. След избухването на войната в Близкия изток през февруари 2026 г. Испания прие мерки на фискалната политика за смекчаване на въздействието на високите цени на енергията върху домакинствата и предприятията¹². Те включваха нецелеви намаления на ставките на ДДС върху горивата, електроенергията и природния газ, както и нецелеви намаления на акцизите върху електроенергията и горивата. Освен това властите въведоха целеви съпътстващи мерки, като субсидии за професионални превозвачи и земеделски производители, пряка помощ за енергоемки промишлени отрасли, намаления на таксите за електроенергийната мрежа, както и подкрепа за схеми за социални отстъпки за отопление и подземни хранилища за гориво. Срокът на действие на някои от тези мерки изтече на 1 юни, а за повечето от останалите се очаква да изтече до 30 юни 2026 г.¹³, въпреки че някои от тях ще останат в сила до началото на 2027 г. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2026 г. се очаква фискалните разходи във връзка с тези мерки да възлязат на приблизително 0,3% от БВП през 2026 г. Според оценките на Комисията, ако всички тези мерки останат в сила до края на 2026 г., фискалните разходи за тях ще възлязат на 0,6% от БВП през 2026 г.
- (15) Въз основа на изчисленията на Комисията нетните разходи в Испания нараснаха с 4,8% през 2025 г. и с 9,3% кумулативно през 2024 г. и 2025 г. Растежът на нетните разходи през 2025 г. надхвърля препоръчания максимален темп на растеж, което съответства на отклонение от 0,4% от БВП на годишна база. Когато 2024 г. и 2025 г. се разглеждат заедно, се очаква кумулативният темп на растеж на нетните разходи също да бъде над препоръчания максимален темп на растеж, което съответства на отклонение от 0,1% от БВП в кумулативно изражение. Прогнозираното отклонение обаче е в рамките на гъвкавостта, предоставена от националната клауза за дерогация, въз основа на текущите оценки за разходите за отбрана.

¹² Това отразява положението към крайната дата на изготвяне на прогнозата на Комисията от пролетта на 2026 г. (4 май 2026 г.).

¹³ След публикуването на прогнозата на Комисията от пролетта на 2026 г. намалената ставка на ДДС за електроенергията и природния газ, както и намалените акцизни ставки за електроенергията, престанаха да се прилагат.

- (16) Въз основа на изчисленията на Комисията се очаква нетните разходи в Испания да нараснат с 5,1% през 2026 г. и с 14,9% кумулативно през 2024 г., 2025 г. и 2026 г. Очакваният растеж на нетните разходи през 2026 г. надхвърля препоръчания максимален темп на растеж, което съответства на отклонение от 0,6% от БВП на годишна база. Когато 2024 г., 2025 г. и 2026 г. се разглеждат заедно, се очаква прогнозираният кумулативен темп на растеж на нетните разходи също да бъде над препоръчания максимален темп на растеж, което съответства на отклонение от 0,7% от БВП в кумулативно изражение. Като се има предвид гъвкавостта за по-високи разходи за отбрана, предвидена в националната клауза за дерогация, като 2024 г., 2025 г. и 2026 г. се разглеждат заедно, кумулативното отклонение на нетните разходи възлиза на 0,4% от БВП.
- (17) В препоръката за одобряване на средносрочния план на Испания се определя наборът от реформи и инвестиции, които са в основата на удължаването на периода на корекция, заедно с график за тяхното изпълнение. Като взема предвид информацията, предоставена от Испания в нейния годишен доклад за напредъка, Комисията констатира, че изпълнението на ключовите стъпки от реформите и инвестициите, които трябваше да бъдат изпълнени до 30 април 2026 г., изглежда като цяло върви по план. Данъчната реформа все още е в процес на оценка, а реформата в областта на данъчните облекчения, заедно с двете мерки, свързани с цифровия преход в образованието, ще бъдат оценени в контекста на последното плащане по ПВУ. По отношение на мерките за подобряване на управлението на временната нетрудоспособност, повечето региони са сключили споразумения за партньорство с Националния осигурителен институт, докато само пет региона и двата автономни града са сключили споразумения с взаимоспомагателни дружества. Що се отнася до признаването на дипломи бе приета и влезе в сила министерска заповед, с която се определят инструкции относно процедурите по признаване и установяване на равностойност на чуждестранните университетски квалификации. Комисията счита, че като цяло Испания е изпълнила ангажиментите си по задоволителен начин¹⁴.

¹⁴ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейската централна банка, Европейския икономически и социален комитет, Комитета на регионите и Европейската инвестиционна банка, Европейски семестър за 2026 година – пролетен пакет (COM(2026) 200 final).

- (18) Средният дял на данъците върху труда в общите данъчни приходи на Испания се е увеличил от средно 48,7% през подпериода 2015 – 2019 г. до 51,8% през подпериода 2020 – 2024 г., а в същото време средната стойност за ЕС е останала непроменена на равнище 51,4% за същия период. По-високите приходи от данъци върху труда обясняват 90% от увеличението на данъчната тежест в Испания през последното десетилетие, което отразява нарастващата зависимост от данъчното облагане на труда. Липсата на индексация на доходните интервали, приложими за данъците върху доходите на физическите лица (ДДФЛ) и увеличаването на социалноосигурителните вноски ускори прехода на Испания към данъчна система, ориентирана към облагането на труда. Въпреки това приходите от данъци върху труда като дял от БВП (19,0% през 2024 г.) остават под средната стойност за ЕС (20,3%). За разлика от това приходите от данъци върху потреблението и екологични данъци са под средните за ЕС, както като дял от БВП, така и като дял от общите данъчни приходи. Приходите от екологични данъци възлизаха на 1,6% от БВП в Испания, в сравнение с 2,1% в ЕС. В Испания се наблюдава най-голямата разлика между потенциалните и реално събраните приходи от ДДС в ЕС, което се дължи на една от най-големите разлики в ставките на ДДС и на най-голямата разлика в обхвата на освобождаванията от ДДС, заложена в националната политика. Сред категориите, за които се прилагат преференциални ставки на ДДС, ресторантьорските услуги и услугите по настаняване се открояват с голямото си въздействие върху бюджета, съчетано с много ограничен преразпределителен ефект. По-ограниченото прилагане на преференциални ставки на ДДС би допринесло за опростяване на данъчната система. Въпреки някои скорошни оценки (по-специално от Независимата фискална институция AIREF), липсва систематичен подход за оценяване на ефективността на данъчните разходи. Качеството на публичните финанси би могло да се подобри чрез усъвършенствано консолидирано отчитане и систематична оценка на всички данъчни разходи на всички териториални равнища.
- (19) Систематичното, съдържателно и навременно участие на местните и регионалните органи, социалните партньори, гражданското общество и други съответни заинтересовани страни продължава да бъде от съществено значение, за да се гарантира широка ангажираност за успешното изпълнение на инструментите за финансиране на Съюза, както и в контекста на европейския семестър.

- (20) Изпълнението на програмите в областта на политиката на сближаване, което включва подкрепа от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Фонда за справедлив преход (ФСП) и Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+) в Испания, остава под средния темп за ЕС както по отношение на подбора на проекти, така и по отношение на плащанията. Важно е да се увеличат и ускорят усилията, за да се гарантира бързото осъществяване на инвестициите, като същевременно се увеличи максимално тяхното въздействие на място. Испания вече предприема действия по програмите си в областта на политиката на сближаване за повишаване на конкурентоспособността и растежа. В същото време Испания продължава да се сблъсква с предизвикателства по отношение на ефективното прилагане на политиката на сближаване в областта на научните изследвания и иновациите (НИИ), несъответствията между уменията и потребностите, социалното приобщаване, управлението и предотвратяването на рисковете, свързани с изменението на климата, както и подкрепата за справедлив преход. От съществено значение е да се гарантира, че новите инвестиции, определени от Испания в нейния междинен преглед на фондовете на политиката на сближаване, по-специално тези, свързани с петте приоритета, установени в Регламента за междинния преглед¹⁵, се осъществяват бързо и ефективно.
- (21) Испания е изправена пред редица предизвикателства, свързани с фискалната устойчивост, производителността, ефективните и устойчиви инвестиции в иновации, регулаторната и административната тежест, функционирането на съдебната система, връзките между науката и бизнеса, достъпа до финансиране, адаптацията към изменението на климата и издръжливостта на инфраструктурата, управлението на водните ресурси, електроенергийната мрежа, предлагането на социални и достъпни жилища, детската бедност, несъответствията между уменията и потребностите, и ефективността на здравната система.

¹⁵ Регламент (ЕС) 2025/1914 на Европейския парламент и на Съвета от 18 септември 2025 г. за изменение на регламенти (ЕС) 2021/1058 и (ЕС) 2021/1056 по отношение на специални мерки за справяне със стратегически предизвикателства в контекста на междинния преглед.

- (22) Испания стартира рамка за сътрудничество, насочена към идентифициране и преодоляване на регулаторните пречки и намаляване на разпокъсаността на регулаторната уредба между отделните региони; усилия трябва да се засилят и ускорят без прекъсване. Чрез „Режим 20“ се улеснява сътрудничеството между националното, регионалното и местното равнище на испанската администрация. През 2025 г. бе отбелязан напредък в области като разрешителните за откриване на търговски обекти, цифровото етикетироване, инсталирането на зарядни станции, сертификатите за енергийна ефективност (бели сертификати), нисковолтовите инсталации и намаляването на регулаторната разпокъсаност. Този подход служи за координиране на реформите в областите, по които има съгласие; необходими са обаче допълнителни усилия за преодоляване на пречките в по-широк мащаб и за използване на „Режим 20“ за осъществяване на по-значими структурни промени. Освен това регулаторните ограничения са особено строги в сектора на търговията на дребно. Тази административна сложност затруднява създаването на предприятия заради тежките процедури за лицензиране и разрешаване, като създава допълнителни пречки пред навлизането на пазара и реализирането на инвестиции, и води до вреди за потребителите. Испания би спечелила от по-нататъшното вътрешно сближаване на нормативната уредба в областта на търговията на дребно, което би подобрило стопанската среда и би подкрепило конкуренцията, особено при продажбата на дребно на лекарства. Продължават да съществуват пречки пред търговията със стоки в рамките на ЕИП, например в областта на опаковането и етикетироването. Разликите в нормативната уредба между испанските региони водят до допълнително увеличаване на разходите за приважване в съответствие и създават пречки за предприятията, които осъществяват дейност в различни региони и от други държави от ЕС, като по този начин се ограничава изборът и се повишават цените за потребителите.

- (23) Испания въведе редица правни реформи с цел подобряване на организационната, цифровата и процедурната ефективност на съдебната си система; ефективното им прилагане обаче зависи от обезпечаване на адекватни и устойчиви инвестиции, както и от тяхното справедливо разпределение между регионите. Секторът на правосъдието е изправен пред недостиг на кадри, като броят на съдиите е относително малък спрямо числеността на населението, а в същото време се наблюдава нарастване на случаите на ранно пенсиониране и на количеството на съдебните дела. Така се създава значителна тежест за действащите съдии и се допринася за продължителните забавяния в съдебната система, които оказват неблагоприятно въздействие върху юристите, бизнеса и гражданите. Освен това различията в степента на цифровизация между отделните региони, заедно с ограничената оперативна съвместимост между системите за управление на делата, продължават да възпрепятстват цялостното качество и ефективност на съдебните процедури. Подобряването на ефективността на съдебната система чрез осигуряване на достатъчно кадри, съчетано със спазване на съответните стандарти за тяхното набиране и хармонизирана цифровизация във всички региони и пълна оперативна съвместимост на системите за управление на делата, е от съществено значение за укрепването на институционалната рамка и подобряването на стопанската среда.
- (24) Въпреки че НИРД леко се е увеличила през последното десетилетие, ниските частни инвестиции в НИРД продължават да бъдат основно ограничение. Развойната дейност и иновациите в областта на бизнеса се затрудняват от разпокъсаността на стопанската структура, в която преобладават микропредприятия с ниска добавена стойност. Испания въведе съответни реформи в рамките на ПВУ, като Закона за създаване и растеж на предприятията и Закона за стартиращите предприятия. Въпреки това са необходими допълнителни действия за премахване на финансовите и административните пречки пред иновациите в бизнеса, както и за намаляване на различията в производителността.

- (25) Ограничените и неравномерно разпределени разходи за НИРД в Испания са силно концентрирани в някои региони, в резултат на което те са недостатъчни, за да стимулират общите разходи на бизнеса за НИРД в цялата страна. Има възможност за увеличаване на публичните разходи за НИРД (с оглед достигане на 1,25% от БВП до 2030 г.) и за намаляване на зависимостта им от средствата от ЕС, като същевременно може да се осигури по-балансирано териториално разпределение. Съчетаването на увеличени публични инвестиции с целенасочени данъчни стимули и опростено отпускане на безвъзмездни средства би спомогнало за привличането на частни инвестиции и би подкрепило секторите с висока добавена стойност. Редовната оценка на политиката за иновации на национално равнище след нейното прилагане би спомогнала за превръщането на научните изследвания в търговски резултати и за привличането на частни инвестиции в НИРД, като същевременно се гарантира, че усилията са насочени към постигане на общите цели на политиката.
- (26) Слабото сътрудничество между академичните среди и промишлеността ограничава иновациите и повишаването на производителността в бизнеса, въпреки въведените изменения в Закона за науката, технологиите и иновациите и Закона за университетите. Освен това държавните програми, създадени с цел да се стимулират частните инвестиции в НИРД, са имали ограничен ефект, главно поради сложния си характер и липсата на стимули за бизнеса и академичните среди. Укрепването на ролята на посредниците в областта на знанията, коригирането на стимулите в университетите и държавните изследователски организации в посока към приложни иновации, както и подобряването на основаното на резултати финансиране, биха насърчили специализирани, съвместни научни изследвания и иновации, постигнати в сътрудничество в университетите и изследователските институции.

- (27) Достъпът до финансиране за растеж продължава да бъде сериозно препятствие пред разрастването на предприятията. Пазарите на рисков и акционерен капитал, макар и постепенно да се развиват, все още са слабо развити, тъй като испанските фирми продължават да разчитат в голяма степен на банкови кредити за финансирането си. В същото време разпределението на частните спестявания не подпомага в достатъчна степен разрастването на иновативния бизнес. Инвестициите в акции и рисков капитал чрез допълнителни пенсионни схеми биха могли да се насърчат допълнително чрез въвеждане на автоматично включване и облекчаване на ограниченията за портфейлни инвестиции. Освен това е необходимо да се подобрят възможностите на стартиращите предприятия за прехвърляне на знания, изграждане на мрежи, сътрудничество, както и за превръщане на научните изследвания в търговски иновации. Взети заедно, тези фактори продължават да възпрепятстват пренасочването на ресурси към по-продуктивни дейности. МВФ¹⁶ посочва недостатъчния обхват на пазара и липсата на достъп до финансиране чрез собствен капитал като основни фактори, които пречат на младите фирми да се разрастват бързо. Насърчаването на по-широкото използване на пазарно ориентирано финансиране и засилването на връзката между предприятията и участниците на капиталовите пазари може да доведе до разширяване на достъпа на фирмите до финансиране. Освен това липсата на ефективна диверсификация на източниците на финансиране оказва отрицателно въздействие върху динамиката на частните инвестиции. Според ОИСП¹⁷ голяма част от испанските предприятия, и по-специално МСП, посочват липсата на достъпно финансиране като значителна дългосрочна пречка пред инвестициите през 2023 г.

¹⁶ Международен валутен фонд (2025 г.), *Spain: 2025 Article IV Consultation—Press Release; and Staff Report* („Испания: съобщение за медиите относно Консултация по член IV за 2025 г.; и доклад на експертния екип“), IMF Staff Country Reports („МВФ — специфични за конкретната държава доклади на експертния екип“), № 2025/121. На разположение на следния адрес: <https://doi.org/10.5089/9798229012782.002>.

¹⁷ Организация за икономическо сътрудничество и развитие. (2025 г.). *OECD Economic Surveys: Spain 2025* („Икономически проучвания на ОИСП: Испания 2025 г.“) (том 2025/22, ноември). Париж: OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/abc5c435-en>.

- (28) Многостепенното управление в Испания създава предизвикателства пред осигуряването на съгласуван отговор на нарастващите климатични рискове. Недостатъчната координация между националните, регионалните и местните власти води до намаляване на ефективността на мерките за справяне с природните опасности, включително наводненията и горските пожари. От съществено значение е укрепването както на вертикалната координация (между националните и регионалните власти), така и на хоризонталната координация (между регионите). Това трябва да включва по-ясно разпределение на отговорностите и намаляване на припокриването между етапите на превенция, готовност, реагиране и възстановяване, както и укрепване на механизмите за мониторинг и оценка, по-специално чрез използване на информация от Консорциума за гарантиране на застрахователните вземания (Consortio de Compensación de Seguros).
- (29) Водните ресурси на Испания продължават да бъдат изложени на все по-голям натиск поради дългосрочния спад на валежите и снежната покривка, повишаването на температурите и нарастващото изсъхване на почвата. Големи райони на страната – особено по-сухите южни, вътрешни и островни райони – изпитват недостиг на вода, като потреблението – най-вече от страна на промишлеността, селското стопанство, туризма и енергетиката – надвишава устойчиво наличните ресурси. Все още са необходими допълнителни усилия за постигане на по-устойчив подход към управлението на водните ресурси. Това трябва да включва по-силни ценови стимули за насърчаване на по-ефективното използване на водата, по-добра координация и прилагане на политиките в областта на водите на всички равнища на администрацията, както и рационализирани процедури за вземане на решения. Това следва да включва и ефективното прилагане на Директивата за пречистването на градските отпадъчни води, разширяване на мащабите на повторното използване на водите и инвестиции в инфраструктура за подобряване на ефективността и издръжливостта на системата за управление на водните ресурси. За тази цел е от ключово значение да се подкрепя и разработването на природосъобразни решения, включително възстановяване на реките и рехабилитация на водните обекти.

- (30) Макар Испания да е успяла да мобилизира значителна подкрепа за своите усилия за адаптиране към изменението на климата и за смекчаване на последиците от него, включително чрез фондовете на ЕС, са необходими допълнителни мерки и инвестиции за защита на критичната инфраструктура, по-специално на железопътната и пътната мрежа. Справянето с климатичните рискове изисква систематичен преглед на основните активи, както и прилагане на мерки за модернизация със значително въздействие. Освен подобряването на инфраструктурата, от съществено значение е инвестирането в природосъобразни решения, включително в устойчиви и устойчиви на изменението на климата гори и почви. Това би допринесло и за увеличаване на секвестрирането на въглерод чрез предотвратяване на горски пожари, възстановяване на увредени гори и опазване на екосистеми с високо съдържание на въглерод. Природосъобразните решения следва да повишат издръжливостта спрямо екстремни климатични явления чрез мерки като възстановяване на влажните зони с цел контрол на наводненията и управление на почвите за намаляване на последиците от сушата.
- (31) Свързаните с климата опасности носят значителни рискове за икономиката и обществото на Испания. В периода от 1980 г. до 2024 г. екстремните метеорологични явления доведоха до значителни човешки и икономически загуби, възлизащи на 119,6 млрд. евро. Като се има предвид нарастващата честота и сериозност на тези рискове, внимателното наблюдение на дългосрочната финансова устойчивост на рамката на Испания за финансиране при бедствия е от съществено значение за повишаване на издръжливостта чрез по-нататъшно разширяване на използването и прилагането на механизми за застраховане срещу рискове, свързани с климата, за да се повиши финансовата готовност за бъдещи сътресения.

- (32) Испания отбелязва напредък по отношение на въвеждането на възобновяеми енергийни източници и разполага с една от най-значимите инсталирани мощности за вятърна и слънчева енергия в ЕС, което позволява на икономиката на страната да става все по-независима от кризите, свързани с цените на енергията. За да продължи подкрепата за интегрирането на възобновяеми енергийни източници в енергийния микс на Испания, е необходимо допълнително развитие на мрежите и решенията за акумулиране на енергия. По-нататъшният напредък е отразен в наскоро приетия Кралски декрет-закон 7/2026 от 20 март, с който се рационализират процедурите за издаване на разрешения и за достъп до електропреносната мрежа за проекти за електрификация и енергия от възобновяеми източници, включително приоритетно третиране на стратегически проекти и проекти в напреднал стадий. Продължават да съществуват предизвикателства при достъпа до електропреносната мрежа, по-специално при приоритизирането на жизнеспособни проекти. Така например се предвижда, че допълнителните проекти, които понастоящем са в процес на развитие, ще доведат до увеличаване на общия капацитет за акумулиране на енергия. Испания трябва да предприеме необходимите мерки за подобряване на издръжливостта и гъвкавостта на електроенергийните си мрежи, както и за излизане от „режима на засилено функциониране“. За да гарантира стабилността на електропреносната мрежа, операторът на преносната система използва активно газови електроцентрали за поддържане на стабилността на напрежението, докато се осъществяват по-нататъшни реформи и инвестиции за укрепване на системата за регулиране на напрежението. Страната също така се нуждае от допълнителни инвестиции за разширяване на трансграничните електроенергийни връзки, чийто дял в момента е 3,11% и остава значително по-нисък от целта за 2030 г. от 15%. Насърчаването на ангажираността и сътрудничеството на съответните държави продължава да бъде от решаващо значение за постигането на тази цел. Сложните процедури за издаване на разрешения за промишлени съоръжения и необходимостта от допълнителни мерки от страна на потребителите може да възпрепятстват инвестициите в декарбонизацията на производството в страната. Трайно високите емисии на парникови газове от автомобилния транспорт остават основно предизвикателство, като съставляват почти половината от емисиите на Испания по споразумението за разпределяне на усилията. Необходими са и допълнителни усилия, за да може Испания да постигне целите си за енергийна ефективност за 2030 г. Следва да се отбележи, че ще са необходими допълнителни инвестиции за подобряване на коефициента на енергийна ефективност при обществените и частните сгради, като същевременно се обърне внимание на проблема с енергийната бедност, засягащ 15,9% от общото население – един от най-високите показатели в ЕС – и особено остър за домакинствата, изложени на риск от бедност. Въпреки това тежестта на разходите за енергия на испанските домакинства е намаляла през последните години. През 2024 г. емисиите от сгради са се увеличили с 2,6% и са съставлявали около 19% от общите емисии в секторите, обхванати от споразумението за разпределяне на усилията. Това отразява продължаващите предизвикателства, свързани с енергийната ефективност на сградния фонд, и подчертава необходимостта от намаляване на зависимостта от отопление и охлаждане, основани на изкопаеми горива.

- (33) Испанският пазар на жилища продължава да се намира под силен натиск във връзка с продължаващите затруднения при предлагането, особено в районите с голямо търсене. В съчетание с нарастващото търсене на жилища това оказва натиск за повишаване на цените. Недостигът на жилища е най-осезаем при градските и метрополните райони, както и при крайбрежните райони с развит туризъм. Спешно необходимото строителство на нови жилища в момента се затруднява от редица фактори, свързани с предлагането, сред които са ограничената наличност на терени за застрояване, бавните административни процедури и тромавият процес по издаване на разрешения. Преодоляването на тези пречки пред развитието, при едновременно спазване на екологичните цели, може да спомогне за преодоляване на някои от ограниченията, които забавят жилищното строителство. Освен това се наблюдава нарастване на броя на бездомните хора.
- (34) Испания разполага с един от най-малките фондове от социални жилища в целия ЕС, като те съставляват по-малко от 2% от общия жилищен фонд, в сравнение със средната стойност за ЕС от около 7%. Това засилва натиска върху пазара на имоти под наем и допринася за повишаването на цените на жилищата. Освен това наличният фонд от социални жилища е разпределен неравномерно в страната и не отразява териториалните потребности в районите, където търсенето е по-голямо. Намалването на населението засяга голяма част от страната, като прирастът на населението е съсредоточен предимно в крайбрежните райони и на територията на столицата. Преодоляването на значителния недостиг на социални жилища чрез увеличаване на броя на социалните жилища, особено в районите, които са по-силно засегнати от ограниченията, свързани с достъпността, е от ключово значение за насърчаването на политиката за социално благосъстояние и осигуряването на достъпни жилища. В същото време насърчаването на социалното жилищно настаняване е важно за осигуряване на гъвкавост на заетостта през целия жизнен цикъл и за задоволяване на променящите се потребности на домакинствата. Освен това така се осигурява пряк и своевременен достъп до жилища на достъпни цени, без да се изискват дългосрочни ангажименти, допълнителни начални разходи и ограничения за допустимост в сравнение със схемите за закупуване на социални жилища. И накрая, системата за социално жилищно настаняване все още разчита в значителна степен на държавно финансиране. За осигуряването на дългосрочна устойчивост на системата също така се изисква създаване на предвидими механизми за финансиране, например чрез реинвестиране на приходите или чрез схеми с възобновяеми фондове, което допринася за намаляване на зависимостта ѝ от държавния бюджет.

- (35) Детската бедност в Испания остава сериозно предизвикателство на фона на общите високи равнища на бедност и трайно високите неравенства по отношение на доходите. През 2024 г. повече от едно на всеки четири деца в Испания е било изложено на риск от бедност или социално изключване, което поставя страната сред държавите с най-слаби резултати в ЕС. Някои групи са особено уязвими, по-специално децата от семейства с един родител или от многодетни семейства, децата, чиито родители имат ниско ниво на образование, както и ромските деца и децата с мигрантски произход. Въпреки че последните мерки допринесоха за известно подобрене, ситуацията отразява по-широкомащабни слабости в системите за социална закрила и социално подпомагане, включително по отношение на разпределението и ефикасността на социалните разходи при ограничени фискални ресурси. Социалните трансфери имат само ограничен капацитет за намаляване на бедността, особено сред децата. Регионалните различия по отношение на равнищата на бедност и на въздействието на социалните трансфери продължават да съществуват, което показва неравномерно покритие и достъп до помощи и услуги в различните територии, особено в селските райони, въпреки отбелязания през последните години напредък. Координацията между националните и регионалните служби в областта на социалните грижи, здравеопазването и заетостта, както и на социалните помощи, продължава да бъде затруднена от разпокъсаните компетенции, разнородните критерии за допустимост и припокриващите се инструменти. По-нататъшната координация би могла да осигури по-всеобхватна и непрекъсната подкрепа. Използването на схемата за национален минимален доход (Ingreso Mínimo Vital – IMV) и свързаната с нея добавка за издръжка на деца (Complemento de Ayuda para la Infancia – CAPI) се е увеличило, но остава под потенциалните равнища, като значителна част от домакинствата, отговарящи на условията, все още не получават подпомагане поради административната тежест, сложните процедури за определяне на правото на подпомагане и ограничената информираност. Допълнително увеличаване на използването и адекватността, както и на свързаните с това политики за активация и подобряване на приспособимостта на IMV към промените в обстоятелствата на домакинствата, биха засилили въздействието на помощта. Макар че последните промени бяха насочени към повишаване на работните стимули, все още не е ясно доколко са ефективни. Освен това укрепването на пътищата за социално приобщаване чрез по-систематично съчетаване на подпомагането на доходите с адаптирани социални услуги би подобрило още повече резултатите за уязвимите групи, включително за децата, изложени на риск от бедност или социално изключване. Необходимо е също така да се пренасочат публичните разходи към политики в подкрепа на децата и младежите в областта на образованието, достъпа до жилищно настаняване и заетостта.

За да бъдат преодолені всички тези предизвикателства, е необходимо по-нататъшно подобряване на ефективността, адекватността и обхвата на социалното подпомагане, като същевременно се осигурява по-голяма съгласуваност между паричните трансфери, подкрепата в натура, подкрепата за активиране и данъчните облекчения, което би допринесло за подкрепа на възходящата социална конвергенция в съответствие с анализа на службите на Комисията на втория етап по държави въз основа на Рамката за социална конвергенция¹⁸.

- (36) С оглед на решаващата роля на човешкия капитал за повишаване на конкурентоспособността и стратегическата автономност на Съюза, през 2026 г. Съветът препоръча на държавите членки да предприемат действия за спешно справяне със структурните предизвикателства, свързани с човешкия капитал, в областта на уменията и образованието, които възпрепятстват конкурентоспособността. Специфичните за държавата препоръки за 2026 г., отправени към Испания, могат да допринесат за изпълнението на препоръката на Съвета относно човешкия капитал в Съюза.

¹⁸ [SWD \(2026\) 122 5 – Анализ на втория етап по държави на социалната конвергенция в съответствие с Рамката за социална конвергенция \(РСК\), 2026 г.](#)

- (37) Макар системата за професионално образование и обучение (ПОО) да продължава да се развива и броят на участниците в нея да се е увеличил на всички равнища, все още се наблюдават трайни несъответствия между уменията и потребностите, произтичащи от структурни разминавания както между системата за ПОО и висшето образование, така и спрямо потребностите на пазара на труда. Недостигът на завършващи с междинно ниво на квалификация, дължащ се на ниския брой записали се в програмите за ПОО на средно равнище, особено в областта на НТИМ, съпътства недостига на умения в някои технически сектори, като строителството и производството. Освен това участието в ПОО е силно неравномерно в отделните региони. Въпреки че след неотдавнашната реформа на системата цялостното ПОО официално е дуално, пълното внедряване на дуално ПОО остава незавършено и се различава в отделните региони в зависимост от техните икономически структури и ангажираност на предприятията. В сферата на висшето образование Испания се отличава с високи нива на завършване на висше образование, но въпреки това все още се наблюдава недостиг на кадри в области с голямо търсене, като информационните и комуникационните технологии, инженерството и здравеопазването. Макар завършилите програми за ПОО и висше образование в областта на НТИМ да отбелязват отлични резултати по отношение на заетостта – което сочи за голямо търсене на специалисти в тези области – ниските равнища на участие, неравенството между половете и отпадането от програми в областта на НТИМ създават риск от ограничаване на капацитета на Испания за насърчаване на иновациите и осъществяване на екологичния и цифровия преход. Освен това участието в програми за образование и обучение на възрастни остава ниско и неравномерно, което ограничава възможностите за преквалификация и затвърждава първоначалните неравенства.
- (38) Испания отбеляза значителен напредък към намаляване на преждевременното напускане на системата на образованието и обучението (ELET), но процентът продължава да бъде висок. Въпреки че през последните години се наблюдава спад на този показател, той все още е значително над средната стойност за ЕС и над целта на ЕС за 2030 г. Регионалните различия продължават да съществуват, а преждевременното напускане на училище е особено разпространено сред уязвимите групи. Вероятността младежите, родени в чужбина, да прекъснат образованието си е почти три пъти по-висока в сравнение с връстниците им, родени в страната; младежите от ромски произход имат значително по-ниски нива на завършено средно образование в сравнение с общото население, а младежите с увреждания са засегнати в несъразмерно по-голяма степен. Неравенството между половете също се запазва, като процентът при мъжете е по-висок от този при жените. От 2012 г. насам равнището на постигане на незадоволителни резултати по основните умения постепенно се повишава, което води до увеличаване на разликата между резултатите на Испания и целта на ЕС за намаляване на дела на учениците със слаби резултати по четене, математика и природни науки до равнище под 15% до 2030 г. Регионалните различия при основните умения също остават значителни, като в някои региони резултатите са трайно по-ниски от средните за страната.

- (39) Въпреки постигането на сравнително добри резултати в областта на здравеопазването, в Испания продължават да съществуват предизвикателства, свързани с достъпа до здравно обслужване и дългосрочни грижи, което оказва неблагоприятно въздействие върху здравето на населението, социалната справедливост и производителността. Увеличаването на капацитета на първичната медицинска помощ и дългосрочните грижи е от съществено значение за подобряване на достъпа и гарантиране на адекватност, тъй като застаряването на населението води до нарастване на търсенето на тези услуги. Макар че в Плана за действие за първичната и общностната медицинска помощ за периода 2025–2027 г. е предвидено както разширяване на капацитета за първична медицинска помощ чрез въвеждането на актуализирания общ портфейл от услуги, така и намаляване на недостига на работна сила, и въпреки наскорошните реформи, насочени към деинституционализация на дългосрочните грижи, все още са необходими допълнителни усилия за намаляване на недостига на работна сила, регионалните различия и времето за изчакване, както и за преодоляване на продължаващия недостиг на инвестиции.
- (40) Испания е изправена пред сериозни предизвикателства, свързани с кадровото обезпечаване в сектора на здравеопазването и дългосрочните грижи. Те включват възрастовата структура, неравномерното разпределение на специалистите и прогнозирания недостиг на общопрактикуващи лекари, медицински сестри и други специалисти. Също така условията на труд продължават да бъдат трудни, което води до подкопаване на качеството и привлекателността на работните места. За да преодолее тези дисбаланси, Испания може да предприеме мерки за подобряване на набирането и задържането на таланти, както и за подобряване на условията на труд, включително чрез реструктуриране на обучението, разширяване на обхвата на новите професионални роли, в това число и за медицинските сестри, повишаване на гъвкавостта, цифровизация, постигане на баланс между половете, намаляване на неформалната заетост при професиите в сферата на грижите и преразглеждане на системата за работа на смени. Регионалните различия по отношение на достъпа и качеството на услугите, които изострени от недостига на кадри, също продължават да носят сериозни предизвикателства. Реформата при първичната медицинска помощ и нейното регионално въздействие изискват по-задълбочена оценка, като интегрирането на медицинските грижи напредва по различен начин в различните региони. Испания следва да възприеме модели за най-добри практики, да въведе подходящ мониторинг и да използва регионални показатели. Услугите също биха спечелили от подобряване на координацията на национално и регионално равнище, както и между различните сектори (здравеопазване, социални грижи, заетост и образование). Достъпът до услугите се затруднява допълнително от увеличаващото се време за изчакване. През 2024 г. Испания създаде Работна група относно списъците на чакащите, за да обедини управлението и данните от различните автономни общности, но са необходими допълнителни мерки за преодоляване на тези недостатъци чрез целенасочено набиране на кадри, цифрово сортиране на пациентите и хармонизиране на управлението на списъците на чакащите.

- (41) Макар че в испанската здравна система като цяло се постигат добри резултати при относително ниски разходи, се очаква разходите за здравеопазване да нараснат значително през следващите десетилетия, тъй като демографските промени оказват все по-голям натиск върху публичните финанси. За да се гарантира устойчивост, като същевременно се запази адекватността на услугите, мерките биха могли да се насочат към максимално оползотворяване на наличните ресурси чрез повишаване на ефективността. Това би могло да се постигне при услугите за дългосрочни грижи чрез по-добро разпределение на ресурсите, чрез по-ефективна оценка на степента на зависимост и съответните грижи за ползвателите. Освен това усилията биха могли да се насочат към по-нататъшна деинституционализация и общностни грижи. Подобряване на координацията между дългосрочните грижи и здравното обслужване също би допринесла за по-ефективни системи. Що се отнася до първичната медицинска помощ, инвестициите в оперативно съвместима цифровизация, телемедицина и профилактика биха довели до по-ефективно предоставяне на услугите. В рамките на своя преглед на разходите за периода 2018 – 2020 г. AIReF предложи мерки за повишаване на ефективността в секторите на фармацевтичните и болничните разходи, което ще доведе до конкретни възможности за икономии. Испания има възможност да подобри степента на внедряване на генеричните лекарствени продукти и биоподобните лекарствени продукти при някои терапевтични категории. Преодоляването на различията и подобряването на практиките за оценяване на разходите за лекарствени продукти, както и на необоснованите регионални различия при цените на медицинските процедури и отпусканите по лекарско предписание лекарствени продукти, също могат да допринесат за повишаване на ефективността. В тази връзка Испания би спечелила от прилагането на препоръките на AIReF за повишаване на ефективността на разходите чрез по-стриктен контрол върху данъчните разходи, с цел да се създаде необходимото фискално пространство за справяне с нарастващия натиск върху разходите за здравеопазване.

- (42) С оглед на тясната взаимообвързаност между икономиките на държавите членки от еврозоната и колективния им принос за функционирането на Икономическия и паричен съюз, през 2026 г. Съветът препоръчва на държавите членки от еврозоната да предприемат действия, включително чрез своите ПВУ, за да изпълнят препоръката относно икономическата политика на еврозоната за 2026 г. За Испания препоръка 1 спомага за изпълнението на първата, втората и третата препоръка относно еврозоната, препоръка 2 спомага за изпълнението на четвъртата препоръка относно еврозоната, препоръка 3 спомага за изпълнението на седмата, осмата и деветата препоръка относно еврозоната, препоръка 4 спомага за изпълнението на седмата препоръка относно еврозоната, препоръка 5 спомага за изпълнението на петата препоръка относно еврозоната, а препоръка 6 спомага за изпълнението на втората и петата препоръка относно еврозоната,

ПРЕПОРЪЧВА на Испания през 2026 г. и 2027 г. да предприеме следните действия:

1. Да гарантира, че нетните разходи съблюдават максималните темпове на растеж, препоръчани от Съвета на 21 януари 2025 г., като се има предвид отклонението, прогнозирано от Комисията за 2026 г. спрямо препоръчания таван на нетните разходи, и същевременно се използва гъвкавостта, предоставена от националната клауза за дерогация, задействана от Съвета. Да увеличи общите разходи и готовност в областта на отбраната и сигурността, като същевременно гарантира устойчивостта на обслужването на дълга и ефективността на разходите и постепенно адаптира бюджета, за да поддържа структурно по-високи разходи за отбрана. Да гарантира, че мерките, предприети за смекчаване на въздействието на покачването на цените на енергията, са временни и насочени към защита на уязвимите домакинства или към задоволяване на нуждите на енергоемките предприятия, запазват стимулите за икономии на енергия, и че фискалните разходи за тези мерки са съвместими с поетите ангажменти по фискалната рамка на ЕС. Да продължава да изпълнява набора от реформи и инвестиции, които са в основата на удължения период на корекция, както беше препоръчано от Съвета на 21 януари 2025 г. Да укрепи фискалната устойчивост, по-специално чрез ограничаване на данъчните разходи, като същевременно се защитава растежът и се подпомагат домакинствата с ниски доходи. Да повиши ефективността на разходите чрез подобряване на мониторинга на данъчните разходи и провеждане на прегледи на разходите на национално и регионално равнище.
2. Да осигури непрекъснатост на реформите и инвестициите, осъществявани в рамките на Механизма за възстановяване и устойчивост. Да увеличи усилията си за изпълнение на програмите по линия на политиката на сближаване, като се основава, когато е целесъобразно, на преразпределението към стратегическите приоритети и възможностите за гъвкавост, договорени в контекста на междинния преглед на рамката на политиката на сближаване.

3. Да насърчава производителността и иновациите чрез намаляване на административната тежест и регулаторната разпокъсаност между отделните региони, включително чрез премахване на пречките пред търговията на дребно и свободното движение на стоки. Да подобри ефективността на съдебната система, като осигури достатъчно кадри, хармонизирана цифровизация и пълна оперативна съвместимост между регионите. Да улеснява иновациите, разширяването и увеличаването на мащаба на бизнеса, като се насочи към сектори с висока добавена стойност, включително чрез оказване на подкрепа за стабилни инвестиции в НИИ, засилване на сътрудничеството между промишлеността и академичните среди и подобряване на достъпа до финансиране, особено до рисков капитал.
4. Да засили координацията в областта на издръжливостта спрямо изменението на климата на национално, регионално и местно равнище. Да подобри управлението и администрирането на водите, както и да разшири обхвата на рециклирането на градските отпадъчни води. Да адаптира критичната инфраструктура към изменението на климата, включително железопътната и пътната мрежа, както и да насърчава природосъобразни решения за намаляване на свързаните с този процес рискове. Да инвестира в акумулирането на енергия, преноса и разпределението на електроенергия и трансграничните електроенергийни междусистемни връзки. Да насърчава декарбонизацията на промишлеността и сградите и електрификацията на транспорта.
5. Да разшири жилищния фонд, включително чрез преразглеждане на нормативната уредба, опростяване на процедурите за издаване на разрешения, улесняване на достъпа до земя и преустройство на неизползваните сгради. Да увеличи предлагането на достъпни и социални жилища, като дава предимство на вариантите за наем, които са по-добре съобразени с териториалните и регионалните потребности и се основават на устойчиви системи за финансиране, които са по-малко зависими от държавно финансиране.

6. Да се заеме с проблема с детската бедност, включително чрез преразпределяне на социалните разходи между поколенията и подобряване на обхвата и адекватността на социалните трансфери и социалното подпомагане, както и на тяхната връзка с активирането, като по този начин се намалят още повече неравенствата по отношение на доходите. Да намали несъответствията между уменията и потребностите чрез по-нататъшно укрепване на дуалното ПОО, съгласуваността на висшето образование с потребностите на пазара на труда и ученето за възрастни, обръщайки специално внимание на НТИМ. Да подобри основните умения и да се справи с преждевременното напускане на училище. Да подобри достъпа до здравеопазване чрез увеличаване на капацитета на първичната медицинска помощ и дългосрочните грижи, като обърне внимание на недостига на кадри и намали сроковете за изчакване. Да се заеме с преодоляването на различията между отделните региони по отношение на достъпа до възможности и услуги, особено в районите, засегнати от бързо обезлюдяване, като същевременно повиши ефективността, за да се създаде фискално пространство за справяне с нарастващия натиск върху разходите.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Съвета

Председател
